Chương 7

Lược khảo tài liệu

lekhuongninh.googlepages.com

- Trước khi tiến hành một nghiên cứu, cần nên biết về các nghiên cứu có liên quan.
- Các nhà nghiên cứu giỏi, ngay cả những người nổi tiếng nhất, đều sử dụng kiến thức và hiểu biết của những người đã làm nghiên cứu trong cũng lãnh vực hay gần lãnh vực.

Td. Alfred Marshall – 1890, kinh tế học vi mô hiện đại – tiếp thu từ các nhà lý luận cổ điển, không tưởng, marginalists, …

Keynes tiếp thu kiến thức từ Thomas Malthus, …

- Lược khảo tài liệu giúp làm điều trên, nhưng cần được suy nghĩ kỹ và hoạch định hợp lý.

- Mục tiêu trung tâm của lược khảo tài liệu là giúp người đọc hiểu các nghiên cứu trước đây có liên quan như thế nào đến nghiên cứu của mình.
- Các nghiên cứu có liên quan giúp :

  Lựa chọn phương pháp tiếp cận phù hợp.

  Xác định mục tiêu rõ ràng, …

- Các nghiên cứu khác có thể liên quan trên hai phương diện :

  Sự tương đồng.

  Sự khác biệt.

  Cả hai đều rất hữu ích.

- <u>Mục tiêu cụ thể</u> của lược khảo tài liệu là :

  (i) Tránh lặp lại các nghiên cứu đã làm.

  (ii) Biết được giới hạn của lĩnh vực nghiên cứu để xác định làm thế nào, ở đâu và bằng cách nào nghiên cứu của bản thân có thể đóng góp thêm vào kho tàng kiến thức.

(iii) Cung cấp ý tưởng và định hướng để :

Xử lý vấn đề gặp phải.

Xác định kỹ thuật xử lý vấn đề : Td. Hàm logic hay hàm phân biệt.

Tìm kiếm nguồn số liệu.

Định hình phương pháp tiếp cận mới.

(iv) Giúp có cái nhìn thấu suốt về cách thức thiết kế và tiến hành nghiên cứu thông qua việc tìm hiểu các phương pháp tiếp cận tốt và chưa tốt của các nghiên cứu trước.

(v) Cung cấp hiểu biết rõ hơn để hình thành các giả thiết nghiên cứu.

- Tìm tài liệu tham khảo :

  Không lược khảo tất cả các tài liệu.

  Chỉ tài liệu tham khảo khoa học – tài liệu được thẩm định, thường là xuất hiện trên các tạp chí hay trong sách, các báo cáo khoa học, … – mới được sử dụng.

  Thường không dùng các thông tin báo chí.

  Tầm quan trọng của thư viện hiện đại.

+ Trợ giúp tìm kiếm :

Mục lục

Tóm tắt nội dung nghiên cứu

Danh mục tác giả

Không nên chỉ dựa vào các trợ giúp này.

+ Từ khóa :

Dùng từ khóa để định vị tài liệu tham khảo.

+ Đọc :

Nên bắt đầu đọc tài liệu gần nhất.

Chú trọng đến thông tin mới nhất.

Các nghiên cứu gần nhất luôn đề cập đến các nghiên cứu có liên quan trước đó.

Nên đọc tóm tắt trước để tìm hiểu sự liên quan của nghiên cứu.

+ Ghi chú :

Nên viết xuống, không ghi nhớ bằng trí vì rất dễ quên.

Lưu ý đến chi tiết như :

Năm xuất bản

Trang

Nơi xuất bản

- Viết lược khảo tài liệu :

  + Rất cần thiết : Mô tả và đánh giá các nghiên cứu trước.

  + Cung cấp hiểu biết sâu hơn về nghiên cứu đang thực hiện.

  + Cung cấp luận cứ để miêu tả vấn đề nghiên cứu và các mục tiêu nghiên cứu.

  + Đặt nền tảng cho phương pháp và cách thức thực hiện nghiên cứu.

+ Để đạt được yêu cầu trên thì :

Sắp xếp các ý cho có hệ thống.

Không phải là một chuỗi tóm tắt các nghiên cứu không có liên hệ nhau.

Cần có một dàn ý để viết cho mạch lạc.

Nên có phần giới thiệu.

Ý chính.

Phần kết luận : Định hướng cho người đọc.

Sử dụng tiêu đề phụ trong khi viết.

+ Phân tích, đánh giá điểm mạnh, điểm yếu và các đóng góp của các nghiên cứu trước là rất quan trọng đối với lược khảo tài liệu.

+ Nên viết dài hơn viết ngắn vì rút ngắn dễ hơn kéo dài những phần không hoàn chỉnh.

+ Không sử dụng trích dẫn nguyên văn quá dài.

+ Không sao chép lại đồ thị hay biểu bảng của các nghiên cứu trước.

+ Không được bỏ qua các nghiên cứu có liên quan.

Td. Nghiên cứu lĩnh vực cho vay thì luôn phải đề cập đến Stiglitz và Weiss (1981).

+ Không nên đề cập đến tài liệu tham khảo chưa từng đọc.

- Ghi nhận tài liệu tham khảo :

  + Ghi nhận một cách nhất quán.

  + Cung cấp thông tin để người đọc tìm một tài liệu cụ thể nào đó.

  + Chức năng :

    Cung cấp chứng cứ (hay có thể phản bác). cho luận điểm được nêu ra.

    Gắn trách nhiệm cho người phát hiện vấn đề.

    Thừa nhận công lao của người khác.

Không đề cập đến tài liệu tham khảo sợ bị đánh giá thấp.

Ngược lại, nó cho thấy khả năng sử dụng, sắp xếp và tổng hợp kiến thức đã được xây dựng, qua đó làm tăng tính thuyết phục của nghiên cứu. Cần nhớ : Không có thành tựu nào mà không dựa vào kiến thức đã có.

+ Sử dụng footnote, endnote hay tài liệu tham khảo.